

II. Activitats acadèmiques i institucionals

FOTOGRAFIA 1. Eva Serra i Puig, membre de l'IEC, pronunciant el discurs patriòtic al pati de la Casa de Convalescència.

1. Selecció d'activitats ordenades cronològicament

7-10 de setembre de 2016

ECRICE 2016 (European Conference on Research in Chemical Education)

Amb el títol «Inspiring science education through research», tingué lloc a la seu de l'IEC la tretzena edició de l'ECRICE, un fòrum internacional organitzat per l'European Association for Chemical and Molecular Sciences (EuCheMS) i la Societat Catalana de Química, amb l'objectiu de compartir coneixements de la recerca en didàctica de la química i pràctiques d'aula innovadores relacionades amb la química en tots els nivells educatius. En cinc conferències plenàries, onze conferències destacades, cinc demostracions químiques, més d'un centenar de comunicacions orals i presentacions en forma de pòster es tractaren temes com l'avaluació dels aprenentatges i la incorporació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació en l'ensenyament i l'aprenentatge de la química.

10 de setembre de 2016

L'IEC celebra la Diada Nacional de Catalunya

El pati de la Casa de Convalescència va ser, un any més, l'escenari de la celebració de l'Onze de Setembre. Els actes van consistir en la tradicional conferència commemorativa, a càrrec de la historiadora Eva Serra, titulada «Història i política en el passat i en el present»; la inauguració de l'exposició «Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home»; el cant d'*Els segadors* acompanyat d'El Quartet de la Barítona, i l'ofrena floral a Rafael Casanova (fotografia 1).

14 de setembre de 2016

Presentació de *Samaruc Digital* a l'IEC

Samaruc Digital és un portal transmèdia d'informació ambiental, prioritàriament sobre el País Valencià i relacionada amb la natura, el medi ambient, l'agricultura ecològica i l'excursionisme. L'acte de presentació va ser promogut per la Delegació de l'IEC a Castelló i organitzat per la Institució Catalana d'Història Natural per a donar a conèixer aquesta plataforma digital al públic del Principat. Álvaro Olavarría, director de *Samaruc Digital*, i el periodista Abel Campos, acompanyats d'Albert Masó, assessor científic de National Geographic, explicaren la finalitat d'aquest portal, que és mostrar la biodiversitat i els problemes mediambientals de tot el territori valencià, sense oblidar la connexió amb la resta del planeta en una època de globalització i canvi climàtic.

20-23 de setembre de 2016

IV Trobada de les Societats Txeca, Eslovena, Austríaca, Eslovaca i Catalana de Matemàtiques

La seu de l'Institut, per iniciativa de la Societat Catalana de Matemàtiques, acollí la quarta edició d'aquesta trobada, que té per objectiu compartir la recerca, les experiències i els coneixements en diverses àrees d'aquesta ciència. Més de cent seixanta investigadors d'aquests cinc països van exposar els últims avenços de la recerca en camps com les matemàtiques financeres, la geometria diferencial i la física matemàtica, i els models matemàtics en el processament de la imatge, entre d'altres (fotografia 2).

FOTOGRAFIA 2. Castell enlairat al pati de l'IEC durant la trobada internacional de societats de matemàtiques.

22 i 23 de setembre de 2016

Reunió del Bureau de la Unió Acadèmica Internacional

Des del 1922, l'IEC és membre de la Unió Acadèmica Internacional (UAI), federació d'acadèmies d'àmbit nacional dedicades a les ciències filològiques, arqueològiques, històriques i socials, amb voluntat de cooperar internacionalment, i forma part del seu Bureau o Consell Permanent, compost pel president, dos vicepresidents i cinc vocals. Josep Guitart, delegat de l'IEC a la UAI des del 2006 i vicepresident des del 2013, participà en la reunió, que tingué lloc a Varsòvia. S'hi preparà l'Assemblea General biennal, que tindrà lloc al Japó durant la tardor del 2017 i en la qual s'avaluaran els resultats dels projectes de recerca internacionals de totes les acadèmies membres.

30 de setembre de 2016

Dia Internacional de la Traducció

L'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC) coordinà amb l'IEC una sèrie d'activitats participatives per a fer visible la tasca del traductor: una lectura pública de traduccions al jardí Mercè Rodoreda i una taula rodona titulada *Teràpia de grup*, moderada per Jordi Martín Lloret i en la qual participaren diversos traductors que compartiren les experiències viscudes en aquest ofici. En el decurs de l'acte, l'AELC va presentar el *Manifest per la visibilitat dels traductors*, que demanava una implicació més activa dels editors i dels professionals de la comunicació en el reconeixement de la tasca dels traductors.

5 d'octubre de 2016

Jornada *Innovació educativa i sistema pedagògic a l'escola*

La Societat Catalana de Pedagogia inaugurarà el curs amb una trobada de diàleg guiat per una perspectiva científica d'anàlisi amb sis nuclis de debat: la recerca fonamentada, l'adopció d'innovacions educatives, l'equip docent pedagògic, l'organització de l'aprenentatge, les xarxes d'intercanvi i anàlisi d'experiències, i les institucions i la política, en els quals participaren diferents grups, xarxes i institucions que impulsen la innovació en l'educació. La jornada va permetre compartir experiències i la presentació de projectes educatius innovadors realitzats a Catalunya.

FOTOGRAFIA 3. Portada de la revista.

10 d'octubre de 2016

I Trobada dels Parcs Naturals i Reserves Marítimes dels Països Catalans

A iniciativa de les delegacions de l'IEC a l'Alguer i a Perpinyà, es dugué a terme aquesta primera trobada, a la seu de l'IEC, en la qual van participar representants de l'Alguer, el País Valencià, les Illes Balears, la Catalunya del Nord i el Principat amb la finalitat de desenvolupar projectes conjunts que abordin la relació de la natura amb la llengua, la cultura i el territori. El resultat de la trobada fou l'assentament de les bases per a crear una xarxa d'àrees marítimes protegides dels territoris de llengua i cultura catalanes.

13 i 14 d'octubre de 2016

Menorca. Una anàlisi social, cultural i política: reptes i perspectives

Els membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i els membres de l'Institut Menorquí d'Estudis (IME) van organitzar una trobada científica a Maó, en la qual la Secció inclogué la seva sessió plenària itinerant. Les sessions acadèmiques van tractar sobre quatre temes a l'entorn de Menorca, presentats per membres de les dues institucions i sobre els quals s'obriren espais de debat i reflexió: l'educació, la llengua i la cultura a la Menorca del segle XXI, l'economia i la societat menorquina actual. El programa es va completar amb una visita a Ciutadella, al poblat talaiòtic de la Torre d'en Galmés i a l'exposició «30 anys de l'IME».

17-19 d'octubre de 2016

Congrés internacional *Music Criticism 1900-1950*

La Societat Catalana de Musicologia i el Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini de Lucca van dur a terme aquest congrés internacional per tal de contribuir a escatir la complexa relació entre la música i la crítica durant la primera meitat del segle XX, període clau de la història recent. Els ponents van aprofundir en la relació entre la música i la política, a més d'analitzar la crítica musical com a mecanisme d'expressió en les esferes dels escrits sobre música, les opinions dels compositors, la premsa relacionada amb el teatre i la iconografia musical.

18 i 27 d'octubre de 2016

Cicle *Ramon Llull: savi, educador i reformador*

Amb motiu de l'Any Llull, la Societat Catalana de Filosofia i la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana van coorganitzar un cicle de dues conferències amb la Societat Arqueològica Lul·liana i la UIB: «L'educació i el projecte lul·lià», d'Antoni Joan Colom, membre de l'IEC i catedràtic de la UIB, impartida a Palma, i «La imatge pedagògica en Ramon Llull», d'Ignasi Roviró, professor de la URL, que es va fer a l'IEC. En totes dues sessions, Pere Fullana, professor de la UIB, va presentar el monogràfic sobre Ramon Llull publicat en la revista de la SHE *Educació i Història* (núm. 28), del qual fou coordinador (fotografia 3).

26 d'octubre de 2016

Inauguració del curs interacadèmic i del curs de l'IEC 2016-2017

La sessió va ser presidida per Carles Mundó, conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya i president del Consell Interacadèmic de Catalunya, i s'obrí amb l'actuació musical dels ministrers de la companyia Xuriach, que interpretaren peces del Renaixement a Catalunya. La lliçó inaugural, titulada «Un curs matemàtic a la Menorca de la Il·lustració, en la commemoració de Pasqual Calbó i Caldés (1752-1817)», va ser pronunciada per Antoni Roca Rosell, membre de la SECCT. A més, tal com estableix la tradició interacadèmica, l'IEC, com a amfitrió, va proposar «Els aliments» com a tema de treball comú a desenvolupar durant el curs vinent (fotografia 4).

26-28 d'octubre de 2016

Ferran II i la Corona d'Aragó

Coincidint amb el cinc-centè aniversari de la mort de Ferran II (1452-1516), la Secció Històrico-Arqueològica organitzà aquest congrés sobre la Corona d'Aragó durant el regnat de Ferran II, des d'una perspectiva econòmica, social, religiosa, cultural, institucional i de política exterior, i amb especialistes provinents de València, les Illes Balears, Castella - la Manxa, Aragó, Brescia (Itàlia) i Catalunya. Hi col·laboraren l'Ajuntament de Molins de Rei, el Grup d'Estudis d'Història del Mediterrani Occidental, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Museu d'Història de Catalunya, la UAB, la UB, la UdL i el Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals «Espai, Poder i Cultura».

9 de novembre de 2016

XI Jornada de Física i Química a l'IEC

Amb el títol «100 anys de la teoria de Lewis: l'enllaç químic a debat», la Societat Catalana de Física presentà la novena edició d'aquesta trobada entre professors de física i química de l'ensenyament secundari i universitari. El programa va incloure les ponències «Una incursió en el rerefons històric de les idees de valència, enllaç i estructura química», de Pere Grapí (SCHCT); «Enllaç químic i estructura: una crítica fonamentada de la presentació tradicional d'aquests conceptes en l'educació secundària i una proposta alternativa», d'Aureli Caamaño (SCQ); «Cien años de *El átomo y la molécula* de Lewis», per Luis Moreno (UV); «Molècules en 3D: estructura i enllaç», de Roger Estrada (URL), i «Recursos de treball experimental relacionats amb l'enllaç químic», de Josep Corominas (Escola Pia de Sitges).

FOTOGRAFIA 4. Antoni Roca impartint la lliçó inaugural del curs a la Sala Prat de la Riba.

FOTOGRAFIA 5. Manuel Célio Conceição pronunciant la conferència inaugural. A la taula presidencial, d'esquerra a dreta: M. Teresa Cabré, presidenta de l'SF i directora de la Càtedra; Jaume Casals, rector de la UPF; Joandomènec Ros, president de l'IEC; Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, i Josep Pallarès, director general d'Universitats de la Generalitat de Catalunya.

10 de novembre de 2016

La qualitat dels habitatges a Catalunya, mirant el futur

La Societat Catalana d'Ordenació del Territori i l'Agència de l'Habitatge de Catalunya van coorganitzar aquesta jornada de debat, emmarcada en el Congrés d'Arquitectura 2016, que tingué lloc a l'IEC. Per tal d'identificar els aspectes que determinen la qualitat de l'habitatge i els mecanismes que cal seguir per a preservar-la i millorar-la, els assistents (arquitectes, aparelladors, agents de la propietat immobiliària, etc.) es van distribuir per dur a terme simultàniament quatre taules de debat. Cada grup es va centrar en una qüestió (funcionalitat, conservació i rehabilitació, ecoeficiència i tecnologia) sobre la qual n'obtingueren unes conclusions i s'obrí un debat conjunt.

10 i 11 de novembre de 2016

La Càtedra Pompeu Fabra i l'IEC

Impulsada per la UPF i l'IEC, la Càtedra té l'objectiu de difondre i promoure la llengua catalana i l'obra de Pompeu Fabra (1868-1948). Creada el 2014, organitzà la seva segona jornada, titulada *El multilingüisme en blanc i negre*, que duagué a terme amb la col·laboració del Consell Europeu de les Llengües i en la qual Manuel Célio Conceição, president del Consell, pronunciat la conferència inaugural. S'hi analitzà el multilingüisme com a concepte, com a fet real i com a opció política, i s'hi debateren la coherència i les contradiccions en la seva gestió i les polítiques que es duen a terme en els àmbits acadèmics. Amb motiu de l'aniversari del naixement de Fabra, la Càtedra estrenà la Ruta Pompeu Fabra, que mostra els indrets més representatius de la seva vida i obra. Ha estat dissenyada per David Paloma (UAB) i Mònica Montserrat (UOC) i consisteix en set parades relacionades amb la infància, els estudis i el lleure del gramàtic, així com la relació que mantingué amb l'IEC, *L'Avenç*, l'Ateneu i el Centre Excursionista de Catalunya, i s'estén a Badalona, Sant Feliu de Codines i Prada de Conflent. A l'IEC es pot visitar l'Espai Pompeu Fabra, que alberga un conjunt de materials sobre la seva vinculació amb la institució i la valuosa aportació que va fer en l'àmbit de la llengua catalana (fotografia 5).

15 de novembre de 2016

Raó de Catalunya. La societat catalana al segle XXI

Fruit del programa de recerca de l'IEC «La societat catalana al segle XXI», patrocinat per l'Obra Social «La Caixa», aquesta publicació és una coedició de l'IEC i Enciclopèdia Catalana dirigida pels sociòlegs Salvador Giner, membre de l'IEC, i Oriol Homs, en què han participat una trentena d'acadèmics especialistes en diferents disciplines. Les diverses aportacions ofereixen una anàlisi sociològica de les transformacions que viu el país en terrenys fonamentals —econòmic, tecnològic, cultural, generacional, lingüístic i social— i dels reptes que se'n deriven. Es presentà al Palau de la Generalitat de Catalunya, en un acte presidit pel conseller de Cultura, Santi Vila, i el president de l'IEC.

21-24 de novembre de 2016

Disputatio of Barcelona

El Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, amb seu a l'IEC, acollí la reunió de la Junta Directiva de l'Academia a Barcelona i organitzà un seguit d'actes relacionats amb la ciència, les arts i les humanitats encapçalats per la *Disputatio* titulada «Natural Life vs. Synthetic Life», que tingué lloc al Palau de la Generalitat de Catalunya. Hi participaren la biòloga Anna Veiga, del Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona, i Ricard Solé, cap del Complex Systems Lab al Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, sota la presidència de Carles Puigdemont, president de la Generalitat. El programa d'activitats inclogué també l'espectacle musical *Iter Luminis. Treballs i plaers d'amor*, de Lídia Pujol; el taller «What is Life? In remembrance of Lynn Margulis (1938-2011)»; la primera projecció del film *Symbiotic Earth: How Lynn Margulis rocked the boat and started a scientific revolution*, del director John Feldman, i una visita a l'Escola Industrial de Barcelona, guiada per Jaume Rosell, de la UPC.

22-25 de novembre de 2016

Ciutats mediterrànies: l'espai i el territori

L'IEC abordà els problemes de les ciutats mediterrànies i les seves arrels històriques en aquest segon seminari internacional organitzat amb la participació de la UAI —juntament amb l'IEMed i la col·laboració de l'Obra Social «La Caixa», l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i altres institucions acadèmiques i científiques. S'hi reuniren més d'una quarantena d'investigadors que, a partir de l'evolució històrica de les ciutats, tractaren temes com la gestió dels nuclis urbans i la seva habitabilitat; la relació de les ciutats amb el seu territori d'influència i les àrees contradictòries que genera; el fenomen de la migració i la crisi dels refugiats, o les greus diferències socials i culturals entre les dues ribes del Mediterrani i la dificultat per a assolir un model de gestió comú. La inauguració fou a càrrec de la sociòloga egípcia experta en la Primavera Àrab, la professora Mona Abaza, de la Universitat Americana del Caire, amb la conferència «The Global War on terror, military urbanism and neoliberal dystopias. The Arab Spring and Europe». Farouk Tebbal, expert internacional en temes urbans que fou ministre d'Urbanisme d'Algèria (1992-1993), impartí la ponència «Les défis des villes méditerranéennes» (fotografia 6).

FOTOGRAFIA 6. D'esquerra a dreta, en l'obertura del seminari: David Llistar, director de Justícia Global i Cooperació Internacional de l'Ajuntament de Barcelona; Øivind Andersen, president de la UAI; Joandomènec Ros, president de l'IEC; Senén Florensa, president executiu de l'IEMed, i Marc Darder, de la Direcció General d'Ordenació del Territori i Urbanisme de la Generalitat de Catalunya.

FOTOGRAFIA 7. D'esquerra a dreta: Jaume de Puig, vicepresident de l'IEC; Raül Romeva, conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya, i Jaume Sobrequès, president de l'FSCEH i del CHCC.

30 de novembre de 2016

XIII Jornada de la SCATERM: «La terminologia abans de la Terminologia: del segle XIII al XVII»

La jornada es dedicà a Ramon Llull i a la creació terminològica entre l'edat mitjana i l'edat moderna i fou organitzada conjuntament per la SCATERM, la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica i el grup de recerca de la UB Sciència.cat. Lola Badia, catedràtica de la UB, hi impartí la ponència «*Bonificatiu, bonificable i bonificar: Ramon Llull i la terminologia*», i s'hi presentaren quatre comunicacions que tractaren sobre els errors d'edició, sobretot en l'obra *Misser Joan* (Antònia Carré, UOC); el lèxic tècnic a la traducció catalana de l'*Opus agriculturae* de Palladi (Raimon Sebastian, Sciència.cat); el manuscrit de menescalía de la Societat Castellonenca de Cultura (Lluís Gimeno, UJI), i l'aportació del *Gazophylacium catalano-latinum* de Joan Lacavalleria a la terminologia catalana (Pere Montalat, IEC).

1 de desembre de 2016

IX Informe sobre la situació de la llengua catalana (2015), de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC

L'informe estudia l'evolució sociolingüística dels territoris de llengua catalana —Catalunya, País Valencià, Illes Balears, Catalunya del Nord, Andorra, l'Alguer i la Franja— i radiografia l'estat del català. Fou presentat al públic pel director de la Xarxa CRUSCAT, amb els presidents de l'IEC i d'Òmnium Cultural i els responsables de Política Lingüística de Catalunya, les Illes Balears i el País Valencià. Entre diverses consideracions, l'informe alerta que, en l'àmbit de l'ensenyament, existeix un retrocés de la llengua a les universitats, especialment en els estudis superiors de tercer cicle.

1-3 de desembre de 2016

A 80 anys del cop d'Estat de Franco. La Generalitat de Catalunya i la Guerra Civil (1936-1939)

Aquest simposi va ser organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Històrics, el Centre d'Història Contemporània de Catalunya i la Generalitat de Catalunya, amb la voluntat d'analitzar, a la llum dels treballs de recerca més recents, la funció que va tenir la Generalitat de Catalunya davant l'acció violenta dels grups radicals. S'hi tractaren temes com la formació d'un exèrcit, l'organització a correuita de l'exili d'importants grups conservadors, la posada en marxa d'una indústria de guerra o la salvaguarda del patrimoni artístic i cultural del país. La inauguració fou a càrrec de Raül Romeva, conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya (fotografia 7).

15 de desembre de 2016

La *Gramàtica de la llengua catalana* (GIEC)

La GIEC és l'obra normativa de l'IEC, continuadora de la que va establir Pompeu Fabra en la *Gramàtica catalana* del 1918 (reeditada per darrera vegada el 1933) i que ara es presenta més completa i actualitzada. L'edició ha estat possible gràcies a l'Obra Social «La Caixa» i la col·laboració de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona. El 23 de novembre arribà a les llibreries, i el 12 de desembre, el president de l'IEC i els directors de l'obra en lliuraren un exemplar al president de la Generalitat de Catalunya, Carles Puigdemont, al Palau de la Generalitat. Fou presentada en un acte institucional al Palau Macaya, amb l'obertura a càrrec del president de l'IEC i la cloenda per part del conseller de Cultura, Santi Vila, en què intervingueren M. Teresa Cabré, presidenta de l'SF; Gemma Rigau i Manuel Pérez Saldanya, directors de la *Gramàtica*, i Àngel Font, de la Fundació Bancària «La Caixa». Entre els actes de presentació posteriors destaquen el de la UB, adreçat al professorat de filologia catalana i als tècnics lingüístics de les universitats catalanes, i els organitzats arreu dels Països Catalans: a l'Arxiu del Regne de Mallorca, a la Universitat d'Alacant, a la Casa de la Generalitat a Perpinyà, a la Biblioteca Rafael Sari de l'Alguer, així com l'acte al Centre d'Estudis Catalans de la Universitat París-Sorbona, titulat «Una gramàtica al servei de la llengua catalana». Juntament amb l'*Ortografia catalana*, la *Gramàtica* es presentà a docents de primària, de secundària i d'universitat, i tècnics lingüístics, amb sessions informatives i també amb cursos de formació. El 16 de febrer de 2017, va rebre una menció especial del jurat dels Premis Ciutat de Barcelona 2016 en la categoria d'assaig, ciències socials i humanitats, en un acte celebrat al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona (fotografia 8).

FOTOGRAFIA 8. D'esquerra a dreta: M. Teresa Cabré, presidenta de l'SF; Santi Vila, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Àngel Font, de la Fundació Bancària «La Caixa».

20 de desembre de 2016

IV Jornada de Bioinformàtica i Genòmica

Temes com la genòmica del càncer i el disseny de nous fàrmacs foren alguns dels focus d'interès d'aquest punt de trobada de bioinformàtics dels principals centres de recerca, universitats i hospitals de Catalunya. Organitzada conjuntament per la Societat Catalana de Biologia i Bioinformàtics Barcelona, l'edició d'enguany tingué lloc a l'Auditori del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona. S'hi van rebre prop de tres-centes inscripcions i més de setanta estudis, dels quals una vintena es presentaren oralment. La jornada s'estructurà en quatre sessions, que inclogueren dues conferències principals a càrrec de Peter Campbell, del Wellcome Trust Sanger Institute (Regne Unit), i de John Marioni, de l'European Bioinformatics Institute (Regne Unit).

FOTOGRAFIA 9. D'esquerra a dreta: Joandomènec Ros, president de l'IEC; Jordi Baiget, conseller d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya; Ole M. Sejersted, president de l'Acadèmia Noruega de Ciències i Lletres, i Lars Andersen, ministre conseller de l'Ambaixada de Noruega.

17 i 18 de gener de 2017

Abel in Barcelona

El comitè del Premi Abel de Matemàtiques —el guardó més important en el camp de les matemàtiques, que atorga l'Acadèmia Noruega de Ciències i Lletres— va celebrar la reunió anual a Barcelona. Amb motiu de la trobada, es dugué a terme una jornada acadèmica amb tres ponències, una de les quals fou a càrrec de Louis Nirenberg, el guardonat del 2015. L'Ambaixada de Noruega oferí una recepció al pati de l'IEC en què intervingueren Ole M. Sejersted, president de l'Acadèmia Noruega; Lars Andersen, ministre conseller de l'Ambaixada de Noruega; Jordi Baiget, conseller d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, i el president de l'IEC. El guardonat fou Yves Meyer, de l'École Normale Supérieure Paris-Saclay, de França, pel seu «paper clau en el desenvolupament de la teoria matemàtica de les ondícules», que rebé el premi de mans del rei Harald V de Noruega el dia 23 de maig (fotografia 9).

26 de gener de 2017

30è aniversari de la Societat Catalana de Comunicació

Amb motiu de l'efemèride, l'SCC va dur a terme a l'IEC la 8a Jornada de Recerca, que s'organitzà en dues taules rodones en què participaren els expresidents de l'entitat: Miquel de Moragas (1986-1987), Josep M. Casasús (1987-1990), Jaume Guillaumet (1991-1996), Josep M. Martí (1997-2005), Maria Corominas (2006-2009) i Rosa Franquet (2009-2015). La primera serví per a recordar els reptes assolits i fou moderada per Maria José Recoder, degana de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la UAB, i la segona, conduïda per José Fernández-Cavia, director del Departament de Comunicació de la UPF, abordà el futur de la recerca en comunicació. També s'hi lliuraren els XXVIII Premis CAC a la investigació sobre comunicació audiovisual, que atorga el Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

27 de gener de 2017

1a Jornada de Metrologia a Catalunya

La Societat Catalana de Tecnologia va presentar la seva nova Secció Catalana de Metrologia en aquesta jornada, en què intervingueren el president de l'IEC, la presidenta de l'SCT i el subdirector general de Seguretat Industrial, Isidre Masalles. La metrologia és la ciència del mesurament i està implicada en bona part de les activitats científiques, tècniques, preventives (salut, seguretat, medi ambient) i quotidianes. La nova Secció té per objectius esdevenir un punt de trobada per a les persones interessades en aquesta disciplina; traduir documents bàsics i assessorar el TERMCAT; fer divulgació en l'ensenyament secundari, i interaccionar amb altres àmbits de la recerca.

FOTOGRAFIA 10. Coberta del TICCC.

30 de gener de 2017

L'IEC participa en la redacció del *Tercer informe sobre el canvi climàtic a Catalunya* (TICCC)

El TICCC, que analitza l'estat i l'evolució del clima a Catalunya i els impactes que té en els sistemes naturals i humans, és obra de cent quaranta autors procedents de totes les universitats públiques i dels principals centres de recerca de Catalunya. Ha estat impulsat pel CADS, del Departament d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència; l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, del Departament de Territori i Sostenibilitat; el Servei Meteorològic de Catalunya, i l'IEC, amb la col·laboració de l'Obra Social «La Caixa». La presentació de l'informe es va fer al Palau de la Generalitat, en un acte presidit pel conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència, Raül Romeva, i el conseller de Territori i Sostenibilitat, Josep Rull, en què intervingueren el president de l'IEC; Jordi Portabella, de la Fundació Bancària «La Caixa»; Arnau Queralt, director del CADS, i Javier Martín, catedràtic de geografia física de la UB (fotografia 10).

24 de febrer de 2017

Nova seu de l'IEC a Castelló

El president de l'IEC i el seu delegat a Castelló, Vicent Pitarch, assistiren a la inauguració de Menador Espai Cultural, on la Delegació de l'IEC a Castelló tindrà la seu —que fins ara estava situada al Centre Municipal de Cultura—, juntament amb altres institucions i entitats culturals de la ciutat. Menador és un edifici històric del centre urbà de Castelló, de més de quatre mil metres quadrats, que l'UJI i l'Ajuntament de Castelló han recuperat per a la societat amb l'objectiu que esdevingui un espai per a la dinamització cultural i el gaudi del coneixement.

14 de març de 2017

Reunió interacadèmica: «Els aliments»

Tal com estableix la tradició interacadèmica, en la sessió inaugural del curs interacadèmic, l'IEC va proposar un tema de treball comú, «Els aliments», i posteriorment convocà una reunió per a programar les activitats que les acadèmies duran a terme conjuntament en un cicle al llarg del curs 2017-2018. Cada acadèmia proposà una activitat (conferència, taula rodona, exposició, jornada) entorn del tema. Hi participaren representants de l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya, la Reial Acadèmia de Farmàcia de Catalunya, la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, l'Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició, l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, la Reial Acadèmia de Ciències Econòmiques i Financeres, la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, la Reial Acadèmia Europea de Doctors i l'Institut d'Estudis Aranesi, així com la Secció Històrico-Arqueològica, el CCNIEC, l'ACCA i la ICEA (per part de l'IEC).

FOTOGRAFIA 11. Tilbert Dídac Stegmann impartint la conferència inaugural, a la Sala Prat de la Riba. A l'esquerra, Francesc Foguet, vocal de l'SCLL.

20-22 d'abril de 2017

Congrés Català de Sociologia i Congrés de Joves Sociòlegs

La setena edició del Congrés Català de Sociologia, titulada «La postveritat i la manca de reflexió, una nova realitat del segle XXI?», va integrar la cinquena del Congrés de Joves Sociòlegs de l'associació Joves en Sociologia. Ambdós congressos van ser organitzats per l'Associació Catalana de Sociologia i la URV i tingueren lloc a Tarragona. Investigadors dels diferents camps de recerca de Catalunya van presentar els seus estudis i es van dividir en diferents grups de treball (sociolingüística, cultura i religió, sostenibilitat i medi ambient, i joves sociòlegs) a fi d'analitzar els reptes i interrogants socials que es presenten a conseqüència dels canvis inesperats i les crisis dels darrers anys. Es van oferir un bon nombre de sessions, amb una especial atenció als joves sociòlegs i amb la participació també de sociòlegs de prestigi internacional, entre els quals Michel Wieviorka, director d'estudis a l'Escola d'Estudis Superiors en Ciències Socials de París, i Margaret Abraham, presidenta de l'Associació Internacional de Sociologia. Hi va haver taules rodones, col·loquis, ponències i seminaris, en què es van abordar qüestions com les noves organitzacions sindicals o com es pot publicar en les millors revistes científiques.

26 d'abril de 2017

Nomenclàtor toponímic de les Illes Balears (NOTIB)

El NOTIB ofereix en línia una llista d'aproximadament cinquanta mil topònims actuals no urbans de les Illes Balears, acompanyats de la georeferència i l'enregistrament sonor. És el resultat d'un projecte iniciat el 1999 i vinculat a l'IEC des del 2014, coordinat per Joan Miralles, membre de la Secció Filològica, en col·laboració amb Xavier Gomila, professor associat de la UIB, i Enric Ribes, membre corresponent de l'SF. L'acte de presentació, que tingué lloc a Palma, va ser presidit per Francina Armengol, presidenta del Govern de les Illes Balears; Llorenç Huguet, rector de la UIB; Francesca Tur, consellera de Cultura, Participació i Esports, i M. Teresa Cabré, en nom de l'IEC.

26 d'abril de 2017

III Simposi sobre l'Ensenyament de la Llengua i la Literatura Catalanes a la Secundària i a la Universitat

El Departament de Filologia Catalana de la UAB i la Societat Catalana de Llengua i Literatura van dur a terme aquesta jornada titulada «Afer d'estat: la llengua i la literatura a les aules». Els ponents van analitzar i debatre la presència de la llengua i la literatura catalanes en l'ensenyament secundari i universitari a fi de proposar millores dels continguts, les metodologies i els recursos aplicables a l'aula. La lliçó inaugural, sota el títol «Engrescar amb literatura, engrescar amb llengua», va ser a càrrec de Tilbert Dídac Stegmann, catedràtic emèrit de filologia romànica a la Universitat de Frankfurt (Alemanya). La seguiren cinc ponències, un debat i dos tallers, impartits per professors d'educació secundària i d'universitat, i finalment es va obrir una taula rodona titulada *La llengua i la literatura catalanes, qüestió d'estat?* (fotografia 11).

3 de maig de 2017

Actualitat i vigència de Maria Àngels Anglada

El jardí Mercè Rodoreda de l'IEC va acollir la presentació de dues obres reeditades de l'escriptora: *Sandàlies d'escuma*, a L'Avenç, i *Artemísia*, a Brau. En aquest acte dedicat a Maria Àngels Anglada, que fou membre de l'IEC (1991-1999), hi hagué una interpretació musical de Christos Barbas i Anna Pont, i hi participaren Joandomènec Ros, president de l'IEC; Mariàngela Vilallonga, vicepresidenta de l'SF i directora de la Càtedra de Patrimoni Literari Maria Àngels Anglada - Carles Fages de Climent; Núria Iceta, editora de L'Avenç, i els escriptors Sam Abrams i Susanna Rafart. L'organització fou conjunta entre la Càtedra de Patrimoni Literari Maria Àngels Anglada - Carles Fages de Climent, la UdG i l'IEC (fotografia 12).

4 de maig de 2017

Taula rodona El nacionalisme català en la transició democràtica espanyola

L'IEC i la Casa de Velázquez organitzaren una taula rodona sobre la influència del nacionalisme català en l'adopció d'un model territorial descentralitzat durant la Transició, que tingué lloc a la seu de l'IEC. L'organització és fruit de l'acord de col·laboració pel qual des del 2010 ambdues institucions programen activitats científiques i artístiques de manera conjunta. El president de l'IEC moderà la sessió, en què participaren Nicolás Morales, director d'estudis de la Casa de Velázquez; Marc Carrillo, catedràtic de dret constitucional de la UPF; Carme Molinero, catedràtica d'història contemporània de la UAB, i Astrid Barrio, professora de ciència política de la UV.

18 de maig de 2017

II Jornada d'Estudis Hebraics

Organitzada per la Societat Catalana d'Estudis Hebraics, el programa inclogué una ponència d'Irene Llop titulada «Dones, jueves, invisibles. La perspectiva de gènere en la recerca i els estudis sobre el judaisme», una comunicació de Constantino Vidal sobre «Les traduccions de literatura moderna de l'hebreu al català i del català a l'hebreu» i una conferència de Clara Jáuregui sobre «Legislacions mèdiques i context social: definint els metges jueus de Barcelona (segle XIV)».

23 de maig de 2017

Presentació del Glossari català de numismàtica

Immaculada Socias, professora de la UB, va presentar a l'IEC aquesta obra de Miquel de Crusafont, president de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, que ella mateixa va prologar i que fou publicada en el desè volum de la col·lecció «Història Monetària Catalana». El llibre conté sis-centes cinquanta entrades, una per moneda, contextualitzades històricament i relacionades amb fonts documentals primàries de l'època en què van ser encunyades, i unes altres tres mil entrades amb dades sobre les poblacions emissores de l'antiga Corona catalanoaragonesa i dels Països Catalans, artistes i gravadors, mestres de seca, tresors i troballes monetàries.

FOTOGRAFIA 12. D'esquerra a dreta: Susanna Rafart, escriptora; Mariàngela Vilallonga, directora de la Càtedra i membre de l'IEC; Joandomènec Ros, president de l'IEC; Sam Abrams, escriptor, i Núria Iceta, editora de L'Avenç.

FOTOGRAFIA 13. Darío Villanueva, director de la RAE, amb el president de l'IEC, al claustre de la Casa de Convalescència.

24 de maig de 2017

L'IEC i la RAE

L'IEC i la Real Academia Española comparteixen la funció estatutària de vetllar per la unitat de la llengua —catalana i espanyola, respectivament— mitjançant l'estudi, l'establiment de la normativa i la difusió social. Com ho van fer els seus antecessors en el càrrec, el nou director de la RAE, Darío Villanueva, va visitar la seu de l'IEC per conèixer de prop la institució i els projectes de recerca de llengua, i es reuní amb una delegació de l'Institut formada per Joandomènec Ros, president de l'IEC; Jaume de Puig, vicepresident; M. Teresa Cabré, presidenta de la Secció Filològica, i Joan Martí i Castell, expresident d'aquesta Secció. Ambdues institucions acordaren d'establir un conveni marc per a afavorir l'intercanvi de publicacions i metodologies de treball (fotografia 13).

25-27 de maig de 2017

Joan Coromines i el País Valencià

L'IEC, en col·laboració amb l'Ajuntament de Vinaròs i Maestrat Viu, promogué aquest congrés, vint anys després de la mort de Joan Coromines (1905-1997) i passada una dècada de la celebració del centenari del seu naixement. Els actes tingueren lloc a Vinaròs, Benicarló i Rossell, i serviren per a tractar de nou una de les facetes més destacades de la seva obra: els lligams amb el País Valencià, la varietat valenciana de la llengua, els pobles i la gent del país. Hi participaren diversos ponents especialistes en la seva obra, com els membres de la Secció Filològica Germà Colón, Antoni Ferrando, Josep Martines, Brauli Montoya, Vicent Pitarch i Joan Veny, i els membres corresponents Joseph Gulsoy i José Antonio Pascual.

26 i 27 de maig de 2017

1r Congrés de la Societat Catalana d'Economia - 1st Catalan Economic Society Conference

Aquesta primera trobada internacional sobre economia tingué la finalitat de crear un debat sobre l'estat de la recerca en ciència econòmica en l'àmbit lingüístic català i la manera d'estimular-ne la producció, les relacions amb altres universitats i centres de recerca internacionals, així com la presència en les publicacions. L'esdeveniment aplegà prop de dos-cents cinquanta economistes i s'hi presentaren cent setanta contribucions. El Comitè Científic va ser presidit per Andreu Mas-Colell, membre de l'IEC, catedràtic d'economia de la UPF i exconseller d'Economia i Coneixement. Inclogué quatre taules rodones, diverses sessions paral·leles i dues conferències centrals, l'una de Jean Tirole, de la Universitat de Tolosa i Premi Nobel de Ciències Econòmiques, titulada «Narratives, imperatives and moral behavior», i l'altra de Pol Antràs, de la Universitat Harvard, titulada «Global value chains: spiders and snakes».

FOTOGRAFIA 14. D'esquerra a dreta: Antoni Vila, de l'Institut Gabriel Ferrater de Reus; Xavier Jarque, president de l'SCM; Joan Jofre, vicepresident de la RACAB; Meritxell Ruiz, consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya; Joaquim Agulló, vicepresident de l'IEC; Marta Berini, presidenta de la Comissió de la Prova Cangur de Matemàtiques, i Ramon Zuloaga, exalumne guanyador de la Prova Cangur.

29 de maig de 2017

XXII Prova Cangur de Matemàtiques

La Prova Cangur 2017, inclosa en el certamen internacional Kangourou sans Frontières, tingué lloc el 16 de març en un centenar de seus d'arreu de Catalunya, entre les quals hi havia l'IEC, que des del 1995 organitza per mitjà de la Societat Catalana de Matemàtiques aquestes proves amb l'objectiu de fomentar l'estudi de les matemàtiques entre els joves. Hi van participar més de cent mil estudiants, procedents de més de mil centres educatius, i el lliurament de premis es va fer al Teatre Poliorama, en un acte presidit per la consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Meritxell Ruiz (fotografia 14).

29 de maig de 2017

L'IEC a la Universitat París-Sorbona

Joandomènec Ros, president de l'IEC i membre de la SECCB, pronuncià la ponència «El canvi climàtic i el mar» al Centre d'Estudis Catalans de la Universitat París-Sorbona, i la presidenta de la Secció Filològica, M. Teresa Cabré, hi presentà la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC —amb la ponència «Una gramàtica al servei de la llengua catalana», el 20 d'abril—, convidats per la directora del Centre, Mònica Güell, dins d'un programa de conferències de divulgació que el Centre organitza cada any.

2 de juny de 2017

Taula rodona *La recerca que necessitem*

La Societat Catalana de Sociolingüística va organitzar aquesta sessió per oferir un punt de partida en el diàleg entre els professionals de la planificació lingüística —professors, assessors lingüístics, gestors i dinamitzadors, entre d'altres— i els acadèmics. Hi van intervenir David Casals, responsable de Dinamització dels Serveis Lingüístics de la UB; Alba Conesa, directora de Formació i Foment del CNL; Marta Miró, responsable de Dinamització del Servei de Llengües de la UAB; Jordi Pere, responsable del Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut; Mireia Plana, vicepresidenta de la Plataforma per la Llengua, i, com a moderador, Joan Pujolar, president de la SOCS.

6 de juny de 2017

Preestrena a l'IEC del documental *El segrest de Núria*

L'IEC acollí la projecció d'aquest documental, promogut per Manuel Castellet, membre de l'IEC, i dirigit per Eduard Miguel, que relata els detalls d'una operació antifranquista força desconeguda: el segrest de la imatge de la maredeu de Núria, durant la nit del 8 al 9 de juliol de 1967. Lluís Puig, director general de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Cultural de la Generalitat de Catalunya, i Joan-Enric Vives i Sicília, arquebisbe d'Urgell, van ser presents en l'acte, al costat d'un nombros públic.

FOTOGRAFIA 15. D'esquerra a dreta: Núria Llorach, vicepresidenta de la CCMA; Neus Munté, consellera de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, i Joandomènec Ros, president de l'IEC.

7 de juny de 2017

L'Ortografia catalana, a l'abast del públic

L'obra aplega en un sol volum l'ortografia fundacional, les rectificacions que hi va fer el mateix Pompeu Fabra, les introduïdes després de la seva mort i els acords ortogràfics presos per la Secció Filològica des del 1984. Ratificada en la sessió plenària de l'IEC el 24 d'octubre de 2016, es publicà primer en una edició en línia i finalment en paper (2017). Al llarg del curs s'han celebrat nombroses sessions informatives i sessions de formació adreçades als diversos col·lectius i institucions implicats en l'aplicació de la normativa de la llengua, en diversos punts dels territoris de llengua i cultura catalanes.

9 i 10 de juny de 2017

Jornades de la Secció Filològica

En el curs 2016-2017, la Secció Filològica va celebrar dues de les seves reunions mensuals fora de Barcelona: a l'Hospitalet de Llobregat (21 i 22 d'octubre de 2016) i a Balaguer (9 i 10 de juny de 2017), amb l'objectiu de connectar amb les persones i institucions culturals i lingüístiques de les diferents parts del territori catalanoparlant. Aquestes jornades inclouen la reunió acadèmica, dues sessions científiques organitzades conjuntament amb les entitats culturals de la zona visitada i algunes activitats lúdiques i de visita al territori. En les jornades a l'Hospitalet es tractaren, entre d'altres, temes com la toponímia, la situació sociolingüística, els cursos d'acollida i l'evolució del català al municipi, i en les de Balaguer, la creació literària, l'evolució del català de Ponent i les actituds dels seus parlants davant dels canvis.

15 de juny de 2017

L'IEC i el 18è Simposi Fundació La Marató de TV3

L'IEC, que comparteix amb la Fundació La Marató de TV3 l'objectiu de divulgar la recerca, va esdevenir l'escenari del simposi, que, estructurat en quatre sessions de treball sobre regeneració i trasplantament d'òrgans i teixits, serví per a presentar els resultats de la recerca biomèdica finançada per La Marató del 2011, dedicada a aquestes àrees. L'acte de cloenda, dirigit pel periodista Espartac Peran, va ser doble: d'una banda, amb caràcter científic, hi intervingué Antoni Andreu, director general de Recerca i Innovació en Salut del Departament de Salut i coordinador de la Comissió Assessora Científica de la Fundació La Marató; i, de l'altra, hi participaren Neus Munté, consellera de la Presidència de la Generalitat de Catalunya; Núria Llorach, vicepresidenta de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i del Patronat de la Fundació La Marató; Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Gemma Humet i el guitarrista Pau Figueres, que oferiren una actuació musical (fotografia 15).

22 de juny de 2017

L'IEC i l'Academia das Ciências de Lisboa

Fundada el 1779, l'Academia das Ciências de Lisboa és una institució científica que té per objectiu promoure activitats d'investigació i divulgació de la cultura portuguesa. L'Academia va convidar l'IEC a una sessió d'homenatge a Ramon Llull i a Catalunya, en la qual el president de l'IEC pronuncià una conferència sobre Catalunya i sobre l'Institut, i el vicepresident Jaume de Puig i el professor Aires Nascimento van fer una intervenció cadascun sobre la figura de Ramon Llull. Va presidir l'acte Artur Anselmo, president de l'Academia, i l'acompanyaren el polític i poeta Manuel Alegre, Premi Camões 2017; Adriano Moreira, exministre i president de l'Institut d'Alts Estudis de l'Academia; Eduardo Lourenço, director de la Fundació Calouste Gulbenkian, i Rui de Figueiredo Marcos, catedràtic i director de la Facultat de Dret de la Universitat de Coïmbra (fotografia 16).

26 i 27 de juny de 2017

El Consell de l'ALLEA es reuneix a Barcelona

L'IEC és membre de ple dret de l'All European Academies (ALLEA), la federació europea d'acadèmies de ciències i humanitats, des del 2014. Els membres del Consell de l'ALLEA i el seu president, Günter Stock, es reuniren enguany a Barcelona, on van ser rebuts per la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB), que també és membre de la federació, i per l'IEC, que acollí a la seva seu la reunió de treball destinada a l'intercanvi d'informació i experiències entre les acadèmies. Amb motiu de la trobada, els membres del Consell van poder visitar l'Observatori Fabra, la RACAB, la Biblioteca de Catalunya i la Casa de Convalescència, seu de l'IEC.

FOTOGRAFIA 16. Aires Nascimento pronunciant una ponència sobre Ramon Llull. A la taula presidencial, d'esquerra a dreta: Jaume de Puig i Joandomènec Ros, vicepresident i president de l'IEC, respectivament; Artur Anselmo, president de l'Academia; Adriano Moreira, exministre i president de l'Institut d'Alts Estudis de l'Academia, i Josep M. Casasús, membre de l'IEC.

28 de juny de 2017

40è aniversari de la ICEA

La Institució Catalana d'Estudis Agraris, filial de l'IEC des del 1984, fou fundada l'any 1977. L'acte de celebració dels seus quaranta anys consistí en una taula rodona titulada *La indústria agroalimentària catalana: reptes de futur*, en què van intervenir Elena Beltran, responsable d'R+D de Sant Dalmai; Jaume Gramona, president de Caves Gramona; Josep Pont, president del Grup Borges; Guillem Mariscal, director general de Llet Nostra, i, com a moderador, Jordi Sala, director general de Desenvolupament Rural del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya fins al 2015 i membre de la ICEA. A continuació, la Institució va oferir un sopar de celebració per als socis al claustre de la seu de l'IEC, amenitzat amb el jazz clàssic de la Banda d'Amics d'en Peter.

FOTOGRAFIA 17. Cartell del congrés.

29 i 30 de juny de 2017

40 anys del Congrés de Cultura Catalana

El simposi, sota el títol *Un balanç des de l'actualitat*, es va fer a l'IEC i tenia per objectiu aportar coneixements de la recerca sobre la història del Congrés, en el context del franquisme i la Transició, des de diferents disciplines de les ciències socials i les humanitats. La inauguració fou a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Miquel Strubell, president de la Fundació Congrés de Cultura Catalana; Jaume Ribera, president de la Fundació Antiques Caixes Catalanes, i Ramon Folch, membre de l'IEC, que impartí la conferència inaugural. Es va debatre sobre «Els límits de la Transició als Països Catalans», «El Congrés de Cultura Catalana, el debat des del territori» i «Els continguts del Congrés de Cultura Catalana i la seva vigència», i s'hi presentaren aspectes com la concreció de la llengua estàndard, l'actualitat de la qüestió territorial i la lluita per la democratització. Finalment, testimonis que van assistir al Congrés, com Agustí Colomines, Pere Manzanars, Ramon Espasa i Anna Balletbò, van participar en una taula rodona moderada per Agustí Alcoberro, i la sociòloga Marta Rovira, directora de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, clogué l'acte (fotografia 17).

Juliol del 2017

Les Rutes Científiques de l'SCHCT

La Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona i la British Society for History of Science, ofereix itineraris històrics pel patrimoni de Barcelona basats en la unió entre ciència i ciutat i que conviden a descobrir històries, racons i detalls poc coneguts de la ciutat. Hi ha set itineraris disponibles, en català, castellà i anglès, «Ciència i tecnologia a l'Exposició Universal de 1888», «Històries de ciència a Gràcia», «Indústria a Sant Andreu de Palomar», «En els límits de la ciència: espiritisme a Barcelona», «Ciència i tècnica a l'Exposició Internacional de 1929», «Sanitat al Raval: una història de més de 500 anys» i «Històries naturals a Ciutat Vella», que es poden explorar per tres vies: Route You (web on es pot veure l'itinerari detalladament i baixar-lo), Izi Travel (plataforma que permet descobrir les rutes mitjançant audioguies) o bé acompanyats per un guia expert en història de la ciència i de la tècnica.

3-7 de juliol de 2017

Curs d'actualització: «Ovidi en el bimil·lenari de la seva mort»

Organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Clàssics i reconegut com a activitat de formació pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat, tingué una durada de vint hores. La formació fou a càrrec de Jordi Pàmias, Esteban Bérchez, Pere Fàbregas, Jaume Juan, Montserrat Franquesa, Josep Pujol, Esperanza Guillén, Josep Lluís Vidal, Lluís Cabré, Consuelo Álvarez Morán i Rosa M. Iglesias Montiel, que tractaren, respectivament, els temes següents: fonts i models grecs d'Ovidi; la poètica de l'exili; el text d'Ovidi; Ovidi, autobiografia a la posteritat; les traduccions d'Ovidi per a la Fundació Bernat Metge; traduccions i adaptacions d'Ovidi en català medieval; Ovidi i la seva obra en la pintura; Ausiàs March i Ovidi, i les compilacions mitogràfiques.

5 de juliol de 2017

IX Workshop d'Avaluació del Risc a la Cadena Alimentària

El seminari, titulat «Riscos emergents en els productes del mar», fou organitzat conjuntament per l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació i l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària per a proporcionar eines als professionals de la seguretat alimentària perquè participin en l'organització i el desenvolupament de tasques d'avaluació del risc aplicades a problemes concrets, així com ajudar-los en la tasca de comunicació i gestió del risc. La presentació va ser a càrrec de Joan Guix, secretari de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya; a continuació es va obrir una taula rodona i es van presentar set ponències, entre les quals destacaren «Toxines marines emergents en productes de la pesca i de l'aqüicultura», impartida per Jorge Diogène, de l'Institut de Recerca i Tecnologia Alimentària, i «Contaminants ambientals emergents en peix», per Sara Rodríguez, de l'Institut Català de Recerca de l'Aigua.

16-23 d'agost de 2017

Universitat Catalana d'Estiu 2017

La 49a edició de l'UCE a Prada tingué per lema «Una societat, una cultura, un país, un futur». Entre els cursos, seminaris i jornades dedicats a diverses àrees del coneixement, hi hagué la XXXII Jornada d'Agricultura a Prada: «Fauna salvatge, espècies invasores i activitat agrària: problemes i polítiques», organitzada per la ICEA, i diversos seminaris impartits per membres de l'IEC, entre d'altres, «Cinquanta anys de l'art com a tema d'estudi», per Francesc Fontbona; «Ensenyament i identitat a la Catalunya del Nord: remuntada o reculada?», per Alà Baylac, i «Territori i topònims de costa a l'Alguer», per Antoni Torre.

FOTOGRAFIA 18. Nou Equip de Govern de l'IEC. D'esquerra a dreta: Josep Enric Llebot, Mariàngela Vilallonga, Joandomènec Ros i Jaume de Puig.

31 d'agost de 2017

Eleccions a la Presidència de l'IEC

En les eleccions preceptives a la Presidència de l'IEC, la candidatura encapçalada per Joandomènec Ros com a president, Jaume de Puig i Mariàngela Vilallonga com a vicepresidents i Josep Enric Llebot com a secretari general obtingué el reconeixement a les urnes de l'IEC amb els vots favorables dels membres del Ple i constituí el nou Equip de Govern, amb un mandat de quatre anys per endavant, que va començar a actuar el dia 1 de setembre de 2017 (fotografia 18).

2. Sessions en memòria i homenatges

Sessions en memòria a antics membres organitzades per l'IEC

Josep Puig i Cadafalch (1867-1956)

Membre fundador de l'IEC (1907)

President de l'IEC (1915-1956, rotativament, i entre el 1942 i el 1950, de manera continuada)

El Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, les diputacions catalanes i els ajuntaments de Barcelona, Mataró i Montblanc organitzaren conjuntament l'Any Puig i Cadafalch, amb motiu del 150è aniversari del seu naixement, en el qual col·laboraren l'IEC i Amics de l'Art Romànic.

Jornada en record de Puig i Cadafalch

La jornada s'obrí amb les intervencions del president de l'IEC i de Josep Massot, president de l'SHA. Enric Pujol, membre de l'IEC, hi pronuncià la conferència «Puig i Cadafalch, membre de l'Institut d'Estudis Catalans»; Albert Balcells, membre de l'IEC, «Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat», i Montserrat Pagès, conservadora del MNAC, «Puig i Cadafalch, historiador de l'art».

L'IEC publicà junt amb l'Arxiu Nacional de Catalunya, el Museu Nacional d'Art de Catalunya i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica l'edició facsímil de l'obra *L'arquitectura cristiana preromànica a Catalunya*, que fou presentada en aquesta jornada, amb la participació d'Àlex Susanna, director de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural; de Mireia Freixa i d'Eduard Riu-Barrera, comissaris de l'Any Puig i Cadafalch, i de Josep Guitart i d'Isabel Rodà, curadors de l'obra.

IEC, 30 de març de 2017

Josep Puig i Cadafalch (1867-1956). Memòria de l'historiador i de l'arquitecte

Amics de l'Art Romànic li dedicà el seu 31è cicle de conferències: «Josep Puig i Cadafalch i la recuperació de la pintura monumental romànica», de Milagros Guardia (UB); «Influència intel·lectual i professional de Puig i Cadafalch en la trajectòria de l'arquitecte Josep Danés», de Joaquim M. Puigvert (UdG); «L'estela de Josep Puig i Cadafalch en la interpretació del romànic català», de Raquel Lacuesta (RACBA); «L'etapa formativa de Josep Puig i Cadafalch. Idees i referents», de Joaquim Graupera (AAR i UB), i «El primer romànic com a projecte europeu de Josep Puig i Cadafalch en temps d'entreguerres», d'Eduard Riu-Barrera (Servei de Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat de Catalunya). També es va fer una visita matinal titulada «El paisatge dels orígens. Josep Puig i Cadafalch i Mataró (1867-1897)».

IEC, 9 de gener - 13 de febrer de 2017

Enric Prat de la Riba i Sarrà (1870-1917)

Membre fundador de l'IEC (1907)

El 2017 es commemora el centenari de la mort d'Enric Prat de la Riba, fundador de l'IEC, president de la Diputació i de la Mancomunitat de Catalunya i impulsor de la creació de la Biblioteca de Catalunya.

Jornada d'estudis: Enric Prat de la Riba (1870-1917)

En aquesta jornada, organitzada per la Societat Catalana d'Estudis Jurídics de l'IEC amb el suport de la Diputació de Barcelona i la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals, s'hi tractaren diversos temes sobre la figura intel·lectual i política d'Enric Prat de la Riba (la seva empremta en la història contemporània de Catalunya, la relació amb el municipalisme, la lluita contra la corrupció política en temps de la Lliga, etc.). La inauguració va ser a càrrec del conseller de Cultura de la Generalitat, Santi Vila, i del president de l'IEC.

IEC, 1 de desembre de 2016

Gregori Estrada i Gamissans (1918-2015)

Membre de l'SHA

La Societat Catalana de Musicologia de l'IEC i les Trobades d'Animadors de Cant per a la Litúrgia de Montserrat li dedicaren una sessió en memòria titulada *Recordant el pare Gregori Estrada*, en el decurs de la qual s'interpretaren diverses peces musicals. L'acte fou presidit per l'abat de Montserrat, Josep M. Soler, i pel president de l'IEC, i hi intervingueren el germà Andreu Martínez, monjo de Montserrat; Romà Escalas, musicòleg i secretari general de l'IEC, i Joan Todó, que presentà el llibre *Respirar el segle. Un perfil de Gregori Estrada*, editat per Publicacions de l'Abadia de Montserrat i del qual és autor.

IEC, 15 de març de 2017

Josep M. Muntaner i Pasqual (1939-2017)

Membre de l'SFCS

En el Congrés Internacional de Recerca en Comunicació, la Societat Catalana de Comunicació dedicà una glossa en memòria de Josep M. Muntaner i Pasqual, que fou delegat de l'IEC a aquesta Societat des del 1990 i participà en la seva gestació i consolidació.

Universitat de Girona, 30 de juny de 2017

Participació en sessions en memòria a antics membres de l'IEC organitzades per altres institucions

Jordi Carbonell i de Ballester (1924-2016)

Membre de l'SF

L'Institut Menorquí d'Estudis, amb la col·laboració del Cercle Artístic de Ciutadella, la Xarxa de Biblioteques de Menorca i l'Institut d'Estudis Baleàrics, organitzà una jornada d'estudi en record de Jordi Carbonell, els estudis del qual van estructurar per primera vegada la història literària menorquina, van recuperar la memòria literària de la Menorca il·lustrada i la van projectar dins el conjunt de la literatura catalana.

Cercle Artístic de Ciutadella (Menorca), 8 de juliol de 2017

Joan Rodés i Teixidor (1938-2017)

Membre de la SECCB

Acte institucional de reconeixement de l'Hospital Clínic de Barcelona a Joan Rodés, dut a terme amb l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer i la Universitat de Barcelona, en què es presentà el llibre *Homenaje a Joan Rodés. Trayectoria y facetas de un visionario*, editat per la Fundació BBVA.

Paranimf de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la UB, 9 de març de 2017

Homenatges a membres de l'IEC

Joan Vilà-Valentí (1925)

Membre de l'SFCS i delegat de l'IEC a l'SCG (2002-2017)

L'IEC i la Societat Catalana de Geografia, coincidint amb l'Assemblea General de l'SCG, van dedicar un acte d'agraïment a Joan Vilà-Valentí per la tasca realitzada com a delegat del president de l'IEC a aquesta filial i per la vinculació que hi ha tingut durant els anys que ha estat en el càrrec. Hi intervingueren els presidents de l'SCG i de l'IEC, i també hi foren presents l'actual delegat, Oriol Nello, i el mateix homenatjat.

IEC, 15 de juny de 2017

Participació en homenatges a membres de l'IEC organitzats per altres institucions

Jordi Monés Pujol-Busquets (1928)

President de l'SHE (1996-2004)

El president de l'IEC participà en l'acte d'homenatge al badaloní Jordi Monés Pujol-Busquets, pioner de la història de l'educació als Països Catalans i a Espanya. Fundador de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (1982), la va introduir a l'IEC l'any 2001 i la va dirigir entre els anys 1996 i 2004. L'acte fou organitzat per Òmnium Badalona i la Federació d'Associacions de Veïns de Badalona, i el presidí l'alcalde de Badalona, Dolors Sabater.

Saló de Plens de l'Ajuntament de Badalona, 27 d'octubre de 2016

Josep Perarnau i Espelt (1928)

Membre de l'SFCS

La Facultat de Teologia de Catalunya va homenatjar Josep Perarnau, que n'és professor emèrit, en un dinar de reconeixement organitzat per l'Ateneu Universitari Sant Pacià. L'acte fou conduït per Armand Puig, rector de l'Ateneu, i l'arquebisbe de Barcelona, Joan Josep Omella. El bisbe auxiliar i administrador apostòlic del bisbat de Mallorca, Sebastià Taltavull, i el president de l'IEC li adreçaren unes paraules d'agraïment per les aportacions i la feina feta al llarg de la seva productiva trajectòria.

Facultat de Teologia de Catalunya, 16 de novembre de 2016

Pere Verdaguer i Juanola (1929)*

Membre de l'SF

L'Institut Franco-Català Transfronterer (IFCT), l'Institut Català de Recerca en Ciències Socials de la Universitat de Perpinyà i l'IEC organitzaren un seminari d'homenatge al filòleg i escriptor Pere Verdaguer, membre de l'IEC des del 1993. Entre d'altres, hi intervingueren el president de l'IEC i la presidenta de la Secció Filològica, i Alà Baylac, membre corresponent de la mateixa Secció i director de l'IFCT.

Casa dels Països Catalans i Casa de l'Estudiant de la Universitat de Perpinyà, 1 de desembre de 2016

Gabriel Ferraté i Pascual (1932)

Membre de la SECCT

La RACAB, la UPC, la UOC i l'IEC dedicaren un homenatge a Gabriel Ferraté amb motiu del seu 85è aniversari.

Teatre Poliorama - Edifici de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, 6 de març de 2017

La UOC, de la qual fou fundador (1994) i rector (1995-2005), l'homenatjà amb el lliurament de la Insígnia d'Or de la Universitat, de mans del president de la Generalitat de Catalunya, Carles Puigdemont. En l'acte intervingueren el secretari d'Universitats i Recerca, Arcadi Navarro, i el rector de la UOC, Josep A. Planell.

Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat, 23 de maig de 2017

L'IEC ha col·laborat amb la Institució de les Lletres Catalanes i ha acollit a la seu de la Casa de Convalescència dos actes d'homenatge a dues escriptores rellevants per a la literatura catalana:

— **Cinquantè aniversari de la mort de Víctor Català** (8 de novembre de 2016). Diversos especialistes es reuniren en un simposi per a commemorar el cinquantè aniversari de la mort de Caterina Albert i Paradís (l'Escala, 1869-1966), coneguda amb el pseudònim de *Víctor Català*. En la sessió inaugural participaren el president de l'IEC; Laura Borràs, directora de la ILC; Montserrat Albert, filla de Lluís Albert, nebot de l'escriptora, i Rafel López, regidor de Cultura de l'Ajuntament de l'Escala. El simposi inclogué diverses taules rodones i debats, i una cloenda a càrrec de M. Jesús Lleonart, acompanyada per Paula Martínez amb la flauta, que va fer una lectura dramatitzada de l'obra teatral de Caterina Albert *La infanticida* (1898).

* Malauradament, Pere Verdaguer traspassà just dos mesos després, el dia 1 de febrer de 2017.

— **Homenatge a Renada-Laura Portet** (28 de juny de 2017). Amb motiu del 90è aniversari de la lingüista i escriptora rossellonesa Renada-Laura Portet (Sant Pau de Fenollet, 1927), tres personalitats properes a l'autora, Jaume Queralt, Jean-Paul Escudero i Carme Pagès, van fer una glossa amb els aspectes més rellevants del seu recorregut vital, com a investigadora en el camp de l'onomàstica i la toponímia, i també com a poeta i escriptora. Pere Figueres oferí una breu intervenció musical interpretant peces de Josep Sebastià Pons, i Assumpció Cantalozella, Sílvia Aymerich, Elija Lutze, Eugeni Perea, Cristina Giner, Pere Manzanares, Jordi Mir, Jesús Aumatell i Ester Xargay van fer una lectura dels seus poemes. A continuació, es projectaren fragments d'una entrevista a l'autora, i l'homenatjada va fer un parlament que va cloure la vetllada (fotografia 19).

FOTOGRAFIA 19. Renada-Laura Portet amb Laura Borràs i Joandomènec Ros, directora de la ILC i president de l'IEC, respectivament.

3. Exposicions

«Rafael Patxot. Mecenes, científic..., l'home»

10 de setembre - 16 de desembre de 2016

El pati de la Casa de Convalescència de l'IEC acollí aquesta exposició itinerant dedicada a Rafael Patxot, que posa en relleu la magnitud de la seva tasca com a mecenes en els àmbits científic, social i cultural a Catalunya, i també com a científic i promotor de la cultura. Comissariada per Manuel Castellet, membre de l'IEC, i Jordi Soler, de la Diputació de Barcelona, inclou les obres de cinc artistes visuals: Ana Garcia-Pineda, Roc Parés, Jaume Pitarch, Job Ramos i Carles Santos, organitzades en set blocs: «La família», «El llegat», «Mecenatge», «Catalanitat», «Renúncia», «Tot un caràcter» i «Exili».

Organitzada per la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, el Consell Assessor de la Masia Mariona i l'IEC.

«Cells on Canvas» / «Cèl·lules sobre llenç»

6-28 d'octubre de 2016

Consisteix en catorze fotografies del neurocientífic Carlos Barcia, realitzades amb microscopi confocal i que han estat publicades a la portada de diverses revistes científiques i espais web. L'exposició inclogué, entre d'altres, imatges d'una sinapsi en una cèl·lula infectada per un virus, de la infiltració de limfòcits en un vas sanguini i de cèl·lules glials i astròcits.

Produïda per l'Institut de Neurociències de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Organitzada per la Presidència de l'IEC amb la col·laboració de la Societat Catalana de Biologia.

«Concurs de Cartells de la Setmana de la Ciència»

11-20 de novembre de 2016

Mostra dels cartells participants en el concurs de la Setmana de la Ciència. El cartell guanyador va ser l'obra de Berta Cumellas i Enric Justo. La Setmana de la Ciència, que enguany celebrà la 21a edició, se centrà en tres temes: els llegums, amb motiu de l'Any Internacional dels Llegums; la cartografia, en ocasió de l'Any Internacional del Mapa, i, finalment, la relació entre l'àmbit global i el local, amb motiu de l'Any Internacional de l'Entesa Mundial.

Organitzada per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, amb la col·laboració de la Secretaria Científica de l'IEC.

«Focus on birds» / «El focus en els ocells»

30 de novembre - 23 de desembre de 2016

Tercera exposició fotogràfica dedicada al món dels ocells de la Societat Catalana de Fotògrafs de Natura, a càrrec de trenta-dos autors, en la LII Sessió de Fotografia de Natura. La mostra posà el focus en els ocells amb l'objectiu de difondre l'art d'aquest tipus de fotografia i, alhora, sensibilitzar i promoure el respecte envers les aus i el seu entorn.

Organitzada per la Societat Catalana de Fotògrafs de Natura de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC), amb el suport del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya.

«L'enginy (in)visible. Dones i tecnologia: passat, present i futur»

21 d'abril - 15 de juny de 2017

Formada per cinc plafons, mostra els antecedents, les lluites i els reptes de les dones dins el món de la creació tecnològica per mitjà de dones que han destacat en la ciència, com les inventores de la wifi, el material antibales i el llibre electrònic, i que han estat molt poc visibles. En la inauguració, Núria Salán, presidenta de la Societat Catalana de Tecnologia, va oferir la conferència «Dones, ciència i tecnologia: una “carrera” de fons», en què va posar en relleu el rol de les dones en l'evolució social i tecnològica de la societat (fotografia 20).

Organitzada per la Societat Catalana de Tecnologia (IEC), la UVic-UCC, la UPC i l'empresa HP, amb la col·laboració de la Presidència de l'IEC.

«Els invents que han canviat la història de la física»

5-11 de maig de 2017

L'exposició, de caràcter anual, consisteix en una vintena de maquetes de diferents invents que han canviat la història de la física, com el generador de Van der Graaf, la pila de Volta, la ràdio o la televisió. El constructor de les maquetes, Ramon Magem, ofereix visites guiades de l'exposició, que s'adrecen a estudiants de batxillerat.

Organitzada per la Societat Catalana de Física (IEC).

FOTOGRAFIA 20. Cartell de l'exposició.

«Josep Puig i Cadafalch i l'Institut d'Estudis Catalans»

15 de juny - 28 de juliol de 2017

Josep Puig i Cadafalch fou membre fundador (1907) i president de l'IEC (1915-1956, rotativament, i entre el 1942 i el 1950, de manera continuada). Amb motiu de la commemoració de l'Any Puig i Cadafalch, en el 150è aniversari del seu naixement (1867-1956), el Servei de Documentació de l'IEC va fer una selecció dels documents que reflecteixen la relació entre Puig i l'IEC i els exposà al pati de la Casa de Convalescència.

4. Concerts

La Diada Nacional de Catalunya

L'IEC va commemorar l'Onze de Setembre amb un acte públic al pati de la Casa de Convalescència en què El Quartet de la Barítona (Francesc Gregori, tible; Jordi Guixé i Jordi Figaró, tenores, i Jordi Campos, barítona de l'IEC) interpretà les peces *Primavera* i *Juny*, de Juli Garreta, i acompanyà el cant d'*Els segadors* (fotografia 21).

Música al claustre*

El cicle de concerts acollí, de nou, una activitat musical a l'espai barroc de la Casa de Convalescència, amb la col·laboració del Museu de la Música de Barcelona, que aporta instruments històrics de les seves col·leccions.

Cent anys del llegat científic i musical de Felip Pedrell

6 de juliol de 2017

L'estil i el llegat als seus deixebles: l'òpera, el *lied* i la cançó

Intèrprets: Maria Teresa Garrigosa-Massana, *soprano*, i Emili Blasco, piano (fotografia 22).

FELIP PEDRELL (1841-1922)

Sospirs (*Salterio sacro hispano*, Jacint Verdaguer)

Si pogués un sol instant (*La primavera*, Francesc Matheu)

Non, non, non noneta (*Cancionero musical*, anònim)

Cançó de l'estrella (*Els Pirineus*, Víctor Balaguer)

ISAAC ALBÉNIZ (1860-1909)

Una rosa in dono (Marquesa de Bolaños)

Rimas de Bécquer (Gustavo Adolfo Bécquer)

«Besa el aura que gime blandamente»

«Del salón en el ángulo oscuro»

«Me ha herido recatándose en la sombra»

«Cuando sobre el pecho inclinas»

«¿De dónde vengo?»

FOTOGRAFIA 21. El Quartet de la Barítona, al pati de l'IEC.

MATILDE ESCALAS (1870-1936)	Brumes (per a piano sol) La flor del Illiri (Frederic Soler, <i>Pitarra</i>) Romanza (Rosina Escalas)
ENRIC GRANADOS (1867-1916)	Elegia eterna (Apel·les Mestres) Berceuse (<i>Escenas poéticas</i> , per a piano sol) El majo tímido (<i>Tonadillas</i> , Fernando Periquet) La maja y el ruiseñor (<i>Goyescas</i> , Fernando Periquet)
LLUÏSA CASAGEMAS (1873-1942)	Cançó de mar (Joaquim M. de Nadal i Ferrer) Amor de pàtria (Miquel Costa i Llobera) Rialla d'abril (Apel·les Mestres)

13 de juliol de 2017

L'estudi i la transcripció dels repertoris històrics

La Companyia Musical, formada per M. Elena Medina i Cecília Mazzufero (*sopranos*), Ernesto Ruiz (*contratenor*), Martí Buil (*tenor*) i Tomàs Maxé (*baix*), actuà sota la direcció de Josep Cabré (fotografia 23).

LLIBRE VERMELL DE MONTSERRAT (s. XIV)	O Virgo splendens Antiphona dulcis armonia
ANÒNIM (s. XII-XIII)	Antífona de Santa Eulàlia (Ms. 619, BNC)
JOAN BRUDIEU (c. 1520-1591)	Goigs de Nostra Senyora (<i>Madrigals</i> ; Barcelona, 1565)
TOMÁS LUIS DE VICTORIA (1548-1611)	Versa est in luctum (<i>Officium defunctorum</i> ; Madrid, 1605)
ANÒNIM (c. 1466)	Lealtat, o lealtat (<i>Crónica del Condestable Miguel Lucas de Iranzo</i>)

FRANCISCO GUERRERO (1528-1599)

Prado verde y florido
(*Cançoner de Medinaceli*)

FRANCISCO GUERRERO (VENÈCIA, 1589)

Si tus penas no pruebo
(*Canciones y villanescas espirituales*)

MISTERI D'ELX (TRADICIÓ ORAL, s. XV)

Ternari: O poder de l'alt imperi

MATEU FLETXA EL VELL (1481-1553)

La negrina
(*Las ensaladas*; Praga, 1581.
Ms. M 851/1, BNC)

FOTOGRAFIA 22. Maria Teresa Garrigosa-Massana i Emili Blasco. Concert del 6 de juliol.

FOTOGRAFIA 23. La Companyia Musical sota la direcció de Josep Cabré. Concert del 13 de juliol.

* El cicle es completarà al començament del curs vinent, 2017-2018, amb dos concerts més: «La puresa de la música instrumental», amb el Trio Arriaga (14 de setembre), i «La dimensió europea de Felip Pedrell», amb Marta Mathéu, *soprano*, i Albert Guinovart, piano, inclòs dins la Trobada Internacional de l'Academia Europea (22 de novembre).

5. Declaracions i adhesions

— *Manifest per la cultura científica i tecnològica* (13 de desembre de 2016)

Impulsat per l'IEC, la RACAB i la Societat Catalana de Biologia, reivindica la importància de la cultura científica. Malgrat que la ciència i la tècnica i els seus efectes sobre l'evolució de la societat són presents en les transformacions de la humanitat, reben poca atenció en l'educació secundària i estan amenaçades de desaparèixer en els nous plans d'estudi.

— *Manifest de l'Institut d'Estudis Catalans en defensa dels polítics i de les institucions del poble de Catalunya* (19 de gener de 2017)

En defensa de la democràcia, de les institucions pròpies de Catalunya i de la dignitat del poble català, l'IEC fa públic el suport als polítics encausats pel sistema judicial espanyol per haver dut a terme la consulta sobre la independència de Catalunya del 9N (9 de novembre de 2014), així com el rebuig a la parcialitat del sistema judicial espanyol, i la condemna a l'ús de fons reservats de l'Estat per a llevar sospites i confegir informes falsos sobre polítics i altres conciutadans.

— *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre la denominació de la regió on es troba Catalunya del Nord* (febrer del 2017)

L'IEC es pronuncia sobre la denominació d'Occitània com a nom de la regió on es troba l'àrea de llengua catalana que forma part de l'actual departament dels Pirineus Orientals, a França. Occitània va ser el nom triat per a designar la nova regió resultant de la fusió de les regions de Llenguadoc-Rosselló i de Migdia-Pirineus. A banda de la llengua francesa, la nova regió d'Occitània té dues àrees lingüístiques, l'occitana i la catalana; el nom triat exclou la segona àrea i discrimina negativament la llengua catalana i els seus parlants. Amb la nova denominació, el territori de llengua catalana conegut com a Catalunya del Nord i, a França, també com a Pays Catalan o Roussillon ha quedat inclòs dins d'Occitània. La tria d'Occitània per a una regió que representa menys del terç de l'àrea de llengua occitana també exclou les altres regions occitanes i crea confusió, ja que designa pel mateix nom el conjunt i una part.

— *Declaració social per la pedagogia* (14 de juny de 2017)

Impulsada per la Societat Catalana de Pedagogia de l'IEC i el Col·legi de Pedagogs en defensa del valor d'aquesta disciplina en l'educació i per a la societat en conjunt com a activitat científica i professional, atès que ofereix una guia a l'educació infantil i juvenil, clarifica amb diversitat la formació dels adults, fa prevenció de riscos o mediació en conflictes i projecta una harmonia bàsica entre el desenvolupament personal i la interacció social.

— *Manifest de suport ciutadà a la candidatura de Barcelona per a l'Agència Europea del Medicament (EMA)* (30 de juny de 2017)

L'IEC s'adhereix a aquest manifest, signat per entitats i organitzacions socials, econòmiques i culturals, així com professionals de múltiples sectors, representants tots ells de la societat civil, per expressar el total suport a la candidatura de l'EMA presentada i defensada pel Govern d'Espanya. Els signants agraeixen l'esperit de col·laboració per a impulsar la candidatura que mostren tant el Govern de l'Estat com la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona, i afirmen que si l'EMA s'estableix a Barcelona, «veurà reforçada la seva missió de garantir la salut i el benestar de tots els ciutadans europeus, perquè la ciutat compleix els requisits i les garanties per a desenvolupar aquest projecte».

6. Visites institucionals

Durant el curs, han visitat l'IEC (per ordre cronològic):

- Michael Oberguggenberger, representant de la Societat Austríaca de Matemàtiques (21 de setembre de 2016)
- Jan Kratochvíl, representant de la Societat Txeca de Matemàtiques (21 de setembre de 2016)
- Roman Nedela, representant de la Societat Eslovaca de Matemàtiques (21 de setembre de 2016)
- Jasna Prezelj, representant de la Societat Eslovena de Matemàtiques (21 de setembre de 2016)
- Kristian Ranestad, president del comitè del Premi Abel de Matemàtiques (16 de gener de 2017)
- John Rognes, Marie-France Vignéras i Luigi Ambrosio, membres del comitè del Premi Abel de Matemàtiques (16 de gener de 2017)
- Ole M. Sejersted, president de l'Acadèmia Noruega de Ciències i Lletres (16 de gener de 2017)
- Marie Farge, directora de Recerca del Centre Nacional de la Recerca Científica, de París (1 de març de 2017)
- Sento Masià, artista (4 d'abril de 2017)
- Salvador Macip, president de l'Associació Catalana per a la Divulgació Científica (18 d'abril de 2017)
- Darío Villanueva, director de la Real Academia Española (24 de maig de 2017)
- Joan-Enric Vives, arquebisbe d'Urgell i copríncep d'Andorra (6 de juny de 2017)
- Ramon Ferrer, Joan Rafael Ramos i Verònica Cantó, president, vicepresident i secretària de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, respectivament (13 de juliol)

7. Premis Sant Jordi

Atorgats en un acte públic el 21 d'abril de 2017 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC (excepte quan s'especifica un altre lloc i dia de lliurament):

<i>Premis o borses d'estudi</i>	<i>Treballs</i>	<i>Autors</i>
Premi Internacional Catalònia de l'Institut d'Estudis Catalans	Traductora i filòloga romanesa, editora i directora de la col·lecció «Biblioteca de Cultura Catalana», de l'editorial Meronia de Bucarest	Jana Balacciu Matei
Premi Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans	<i>Catalunya al mirall de la immigració. Demografia i identitat nacional</i>	Andreu Domingo i Valls
Premi Rafael Patxot i Jubert	<i>La marina catalana a la baixa edat mitjana a través de Sant Feliu de Guíxols</i>	Marcel Pujol i Hamelink
Premi Catalunya del Nord Lliurat en acte públic a Perpinyà el dia 28 d'abril de 2017, durant la XXVIII Nit de Sant Jordi.	<i>El català dels païos i dels gitanos al Riberal</i>	Claudi Balaguer
Premi IEC d'Arqueologia i Història Antiga Josep Puig i Cadafalch	<i>La implantació militar romana a Catalunya: caracterització d'espais militars al NE de la Citerior en època tardorepublicana (s. II-I a. de la n. e.)</i>	Carles Padrós Gómez
Premi IEC d'Història Medieval Pròsper de Bofarull	<i>Parentela aristocràtica, domini i projecció sociopolítica. Els vescomtes de Cabrera entre 1199 i 1423</i>	Alejandro Martínez Giralt
Premi IEC de Ciències Físiques Eduard Fontserè	<i>Aplicacions fenomenològiques dels mesons eta i eta'</i>	Sergi González-Solís
Premi IEC de Teoria i Crítica d'Arquitectura Lluís Domènech i Montaner	<i>Comerç, ciutat. Paisatges arran de terra</i>	Eulàlia Gómez Escoda
Premi IEC de Gramàtica Històrica i Història de la Llengua Marià Aguiló	<i>La construcció de la Seu de Mallorca. Vocabulari terminològic</i>	Antoni Ignasi Alomar Canyelles
Premi IEC de Lexicografia i Onomàstica Joan Coromines	<i>Els parlars valencians</i>	Carles Segura Llopes i Vicent Beltran Calvo
Premi IEC de Filosofia Joaquim Carreras i Artau	<i>Les transformacions d'Aristòtil. Filosofia natural i medicina a Montpeller: el cas d'Arnau de Vilanova (c. 1240-1311)</i>	Sergi Grau Torras

Premi IEC de Dret Manuel Duran i Bas	<i>Drets lingüístics i ordenament constitucional: seguretat lingüística vs. jerarquia lingüística. Un estudi comparat de Suïssa i Espanya</i>	Vicenta Tasa Fuster
Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (per a estudiants)	<i>Els compostos fenòlics de l'oliva com a agents antioxidants i la seva acumulació en teixit muscular</i>	David Bars Cortina
Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (per a estudiants)	<i>Impacte dels marges florals en l'abundància d'enemics naturals en cultiu de tomàquet</i>	Paula Molina Melgares
Accèssit	<i>Influència de l'entorn dels hivernacles de tomàquet primerenc en la colonització del cultiu per mírids depredadors</i>	Martí Figueras Paret
Premi Societat Catalana d'Economia Lliurat en acte públic al Palau Macaya el dia 25 de maig de 2017.	<i>Sustainability for a warming planet</i>	Humberto Llavador, John E. Roemer i Joaquim Silvestre
Premi Eduard Valentí de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics (per a estudiants)	<i>L'«Oresteia» d'Èsquil a la traducció de Pier Paolo Pasolini</i>	Maria Cecilia Angioni
Accèssit	<i>Política i teatre. El pes del mim en la vida política romana des dels orígens del teatre fins a l'inici de l'Imperi</i>	Víctor González Galera
Premi Antoni Quintana i Marí per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (per a estudiants)	<i>Algunes aportacions dels àrabs a la matemàtica</i>	Amina El Asri Zigaf
Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (per a estudiants)	<i>Projecte de regeneració urbana i ambiental a La Molina</i>	Gavina Corbetta Gallego
Premi Societat Catalana de Biologia a la trajectòria professional Lliurat en la 1a Nit de la Biologia, al Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, el dia 7 de juliol de 2016.		Joan Massagué i Solé (Memorial Sloan Kettering Cancer Center)
Premi Societat Catalana de Biologia a un article científic Lliurat en la 1a Nit de la Biologia.	«Miocene small-bodied ape from Eurasia sheds light on hominoid evolution» (<i>Science</i> , vol. 350, 30 octubre 2015)	David M. Alba

Premi Societat Catalana de Biologia a la divulgació Lliurat en la 1a Nit de la Biologia.	<i>Guia il·lustrada per a conèixer els arbres</i>	Jaume Llistosella Vidal i Antoni Sànchez-Cuxart
Premi Societat Catalana de Biologia al jove investigador Lliurat en la 1a Nit de la Biologia.	<i>Evolution of the gene translation machinery and its applications to drug discovery</i>	Eva M. Novoa Pardo
Premi Societat Catalana de Biologia a un treball de recerca de batxillerat (per a estudiants) Lliurat en la 1a Nit de la Biologia.	<i>La bioacumulació i biomagnificació del mercuri</i>	Robert Cilleros Mañé
Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física (per a estudiants)	<i>Inflació cosmològica: alguns problemes del Big Bang i la seva solució</i>	David Llorens del Pino
Menció honorífica	<i>Nanomaterials amb propietats magnètiques i plasmòniques: nanotriangles d'or decorats amb nanopartícules d'òxid de ferro superparamagnètiques</i>	Miquel Torras Martínez
Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia (per a estudiants)	<i>Geografia dels desnonaments a Espanya: els habitatges de segona mà propietat de la Societat de Gestió d'Actius Procedents de la Reestructuració Bancària (SAREB) com a indicador de la desigualtat urbana postcrisi</i>	Antoni Domènech Montaña
Mencions honorífiques	<i>La variabilitat espaciotemporal de la precipitació al Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre</i>	Marc Lemus Cánovas
	<i>Proposta metodològica d'avaluació de la qualitat de l'espai públic en un centre històric</i>	Albert Beneyto Dorado
Premi Joan Palau Vera de Geografia (Societat Catalana de Geografia) (per a estudiants) Lliurat en acte públic a l'IEC el dia 24 de novembre de 2016.	<i>Projecte d'anella verda de Berga</i>	Kajol Viladrich Pons
Mencions honorífiques	<i>El futur del delta de l'Ebre</i>	Mar Clua Sánchez
	<i>Les fonts del Bages</i>	Bernat Pujol Montiel
Premi Albert Dou de la Societat Catalana de Matemàtiques	<i>L'infinit i més enllà</i>	Armengol Gasull i Embid

Premi Emmy Noether (Societat Catalana de Matemàtiques) Lliurat en acte públic a l'IEC el dia 27 de febrer de 2017. (<i>ex aequo</i>)	<i>Hausdorff dimension of the fractional Brownian motion</i>	Aitor Nicolás Azemar Carnicero
Menció honorífica	<i>Birch and Swinnerton-Dyer conjecture</i>	Óscar Rivero Salgado
Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques (per a estudiants)	<i>Generalizations of the hexagramme mystique</i>	Sergi Baena i Miret
Premi Joan Profitós d'assaig pedagògic (Societat Catalana de Pedagogia) Lliurat en acte públic a l'IEC el dia 10 de maig de 2017.	<i>Differential Galois theory</i>	Joan Claramunt Carós
Mencions honorífiques	<i>Llegendes del Berguedà. Un actiu pedagògic excepcional</i>	Albert Rumbo i Soler
	<i>Educar per a la sostenibilitat. Educar en un context d'urgència planetària i de crisis de civilització</i>	Emili Puig i Vilaró
	<i>La lectura com a antropogènesi en l'obra de Marc-Alain Ouaknin: 1991-2010</i>	Josep-Lluís Rodríguez i Bosch
Premi de la Societat Catalana de Química (per a estudiants)	<i>Nanomaterials amb propietats magnètiques i plasmòniques: nanotriangles d'or decorats amb nanopartícules d'òxid de ferro superparamagnètiques</i>	Miquel Torras Martínez
Premi Modest Reixach de la Societat Catalana de Sociolingüística	<i>Uncertain futures. Communication and culture in childhood cancer treatment</i>	Ignasi Clemente Pesudo
Premi de la Societat Catalana de Tecnologia (per a estudiants)	<i>Anàlisi de les dades del trànsit urbà amb sensors de superfície. El cas de Figueres</i>	Frederic Luque i Carrillo
Premi Ferran Sunyer i Balaguer	<i>Motivic integration</i>	Antoine Chambert-Loir, Johannes Nicaise i Julien Sebag
Premi Matemàtiques i Societat (Fundació Ferran Sunyer i Balaguer)	Pel dossier especial dedicat a les matemàtiques publicat al diari Ara: «I love mates» (10 juliol 2016)	Esther Vera
Borses Ferran Sunyer i Balaguer	<i>Contribucions a l'anàlisi estocàstica</i>	Giulia Binotto
	<i>Conjectura de Boas, principi d'incertesa, desigualtats de Fourier amb pesos i aplicacions</i>	Alberto Debernardi Pinos

	<i>Extensions of free groups: algebraic, geometric, and algorithmic aspects</i>	Jordi Delgado Rodríguez
	<i>Stochastic modelling of epigenetic and metabolic regulation of cellular reprogramming: implications for cancer stem cells and cancer therapy</i>	Núria Folguera Blasco
	<i>Computational optimization techniques for cryptographic protocols</i>	Ricard Garra Oronich
	<i>Métodos computacionales para ecuaciones diferenciales aleatorias. Teoría y aplicaciones</i>	Ana Navarro Quiles
Premi Fundació Mercè Rodoreda	<i>Nous mètodes per a la comparació de textos. El cas d'Aloma' de Mercè Rodoreda</i>	Josep M. Domènech Gibert
Ajuts Fundació Mercè Rodoreda	<i>Els somnis en la narrativa de Mercè Rodoreda</i>	Eva Comas Arnal
	<i>Avel·lí Artís-Gener, traducció i alteritat. El com i el perquè de la praxi traductora de Tísner</i>	Francesc Galera Porta
Borsa d'estudi Abelard Fàbrega	<i>Impacte dels processos d'aculturació i de les pràctiques educatives en la construcció de la identitat cultural dels joves d'origen immigrant en el sistema educatiu català</i>	Cristina Petreñas Caballero
Borsa d'estudi Ramon d'Alòs-Moner	<i>Jaume Ramon Vila: l'intel·lectual barceloní del segle XVII. Estudi biogràfic</i>	Arantxa Llàcer Martorell
Borses d'estudi Eusko-ikaskuntza - Institut d'Estudis Catalans	<i>La literatura basca traduïda al català (1976-2016)</i>	Aritz Galarraga Lopetegi
Borses d'estudi Generalitat de Catalunya	<i>Els diputats eclesiàstics de la Generalitat medieval després de la Guerra Civil catalana: una xarxa d'actors polítics dins l'Església catalana? (1462-1515)</i>	Julia Conesa (França)
	<i>Els processos i l'administració de la justícia a Tàrrega i Vilagrassa al final del segle XV</i>	Martina Del Popolo (Itàlia)
	<i>Les cartes de professió del monestir de Sant Pere de les Puelles de Barcelona: segles XII-XVII</i>	Miriam Palomba (Itàlia)
	<i>Administrar un feu en el regne de Sardenya. El govern de la baronia de Posada en mans de l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona. Estudi i edició dels documents de l'Arxiu de la Biblioteca de Catalunya</i>	Giacomo Floris (Itàlia)

 Borses d'estudi Països Catalans

Illes Balears

L'anarqisme balear i les seves relacions amb el català: propagandistes, mestres racionalistes i lliurepensadors a Mallorca i Menorca (1898-1924)

Catalina Maria Martorell Fullana

L'ecologisme als Països Catalans (2000-2015). Una lluita comuna

Martí Serra Riera

País Valencià

Valencianisme polític i partits catalans: l'evolució del vincle

Francesc Marco Palau

Estudi de l'estructura genètica de les poblacions de Paracentrotus lividus de Colera i Xàbia utilitzant la proteïna de reconeixement gamètic bindina com a marcador

Beatriz Lorente Brun

Arqueologia i museïtzació. Les ciutats romanes del País Valencià durant l'antiguitat. Comparació i anàlisi vers la civitas de Tàrraco

José Javier Guidi Sánchez

FOTOGRAFIA 24. Els premiats amb Carme Forcadell, presidenta del Parlament de Catalunya, i el president de l'IEC, al pati de la Casa de Convalescència.

8. Convenis de col·laboració

Durant el curs 2016-2017, l'Institut d'Estudis Catalans ha establert els convenis de col·laboració següents (per ordre cronològic de signatura):

- El 2 de setembre de 2016, amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural, un conveni de col·laboració per a la realització de l'inventari dels vitralls catalans.
- El 22 de setembre de 2016, amb la Fundació Salvador Alibau, un acord de col·laboració per a l'any 2016.
- El 17 d'octubre de 2016, amb la Societat d'Onomàstica, un conveni de col·laboració per a l'estudi, la preservació i la difusió de l'onomàstica catalana.
- El 17 d'octubre de 2016, amb la Fundació Bancària «La Caixa», un conveni de col·laboració per a l'organització del seminari *Ciutats mediterrànies: l'espai i el territori*.
- El 26 d'octubre de 2016, amb la Fundació Catalunya - La Pedrera i la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, un conveni de col·laboració per al finançament del programa «Bojos per les matemàtiques 2016».
- El 29 d'octubre de 2016, amb la Fundació Carles Salvador, l'addenda número 1 al conveni de col·laboració signat el 23 de febrer de 2016.
- El 2 de novembre de 2016, amb la Institució Milà i Fontanals (CSIC), l'addenda número 1 al conveni específic de col·laboració signat el 4 de desembre de 2015 per a l'elaboració i edició del *Glossarium mediae latinitatis Cataloniae*.
- El 17 de novembre de 2016, amb la Fundació Bancària «La Caixa», un conveni de col·laboració per al desenvolupament del Portal de Recursos Lingüístics.
- El 25 de novembre de 2016, amb la Universitat d'Alacant, un document d'acord per al finançament del projecte «Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català modern (GCM)».
- El 28 de novembre de 2016, amb l'editorial Obrador Edèndum, un conveni de coedició de l'obra *Testimonis de la Catalunya contemporània*, d'Albert Balcells.
- El 7 de desembre de 2016, amb la Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, Enciclopèdia Catalana, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i el TERMCAT, un conveni marc de col·laboració per a impulsar l'actualització i la difusió de les dades terminològiques del *Diccionari enciclopèdic de medicina*.
- El 7 de desembre de 2016, amb l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet i el Centre Excursionista Puigcastellar, un conveni de col·laboració per a la gestió i difusió dels béns inclosos en la zona arqueològica del poblat ibèric del Puig Castellar.

- L'11 de desembre de 2016, amb la Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears, Enciclopèdia Catalana, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya i el TERMCAT, un acord específic per a l'any 2016 per a impulsar l'actualització i la difusió de les dades terminològiques del *Diccionari enciclopèdic de medicina*.
- El 20 de desembre de 2016, amb la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl, un conveni específic de col·laboració per al desenvolupament del *Diccionari multilingüe de la ciència del sòl*.
- El 22 de desembre de 2016, amb la Universitat Pompeu Fabra, un acord per al projecte «Neologismes per a l'actualització del diccionari normatiu».
- El 22 de desembre de 2016, amb la Universitat Pompeu Fabra, un conveni específic de col·laboració per al suport a les activitats de l'Observatori de Neologia per a l'any 2016.
- El 2 de febrer de 2017, amb Thermo Fisher Scientific, un conveni de col·laboració per a l'organització de l'Olimpíada de Biologia 2017.
- El 13 de febrer de 2017, amb MAGMA Associació per Promoure la Recerca Jove, un conveni de col·laboració per a la celebració de l'Exporecerca Jove.
- El 15 de febrer de 2017, amb Lleonard Muntaner Editor, un conveni per a la coedició de l'*Obra en vers de Miquel dels Sants Oliver*.
- El 21 de febrer de 2017, amb la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, un conveni de col·laboració per a l'organització de l'Olimpíada de Física 2017.
- El 21 de febrer de 2017, amb l'Institut d'Estudis Gironins, un conveni de col·laboració per a dur a terme activitats conjuntes.
- L'1 de març de 2017, amb la Fundació Privada Salvador Alibau, un acord de col·laboració per a l'any 2017.
- El 20 de març de 2017, amb la Fundació Carles Salvador, un conveni de col·laboració per a l'any 2017.
- El 21 de març de 2017, amb l'Associació Catalana de Ciències de Laboratori Clínic, una addenda al conveni de vinculació signat el 30 d'octubre de 2014.
- El 28 de març de 2017, amb el Centre de Recerca Matemàtica, una pròrroga del conveni de col·laboració per al programa de visitants Lluís Santaló.
- El 3 d'abril de 2017, amb el Centre de Recerca en Economia Internacional, un conveni de col·laboració per a l'organització de la 1st Catalan Economic Society Conference.
- El 4 d'abril de 2017, amb l'Escola Superior de Música de Catalunya, un conveni per a la cessió en comodat de la barítona de l'IEC.
- El 18 d'abril de 2017, amb l'Associació Catalana per a la Divulgació Científica, un conveni de vinculació.

- El 25 d'abril de 2017, amb la Fundació Privada Alsina i Bofill, un acord de col·laboració per a l'organització del XX Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana.
- El 5 de maig de 2017, amb la Universitat de Lleida, un protocol de col·laboració per al desenvolupament del projecte Diccionari Multilingüe de la Ciència del Sòl, que promou la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl.
- El 24 de maig de 2017, amb el Centre de Recerca en Economia Internacional, una addenda al conveni de col·laboració formalitzat el dia 3 d'abril de 2017.
- El 5 de juny de 2017, amb la Universitat d'Alacant, un conveni per a la coedició de l'obra *Literatura catalana contemporània: memòries, traducció i noves tecnologies*.
- El 14 de juny de 2017, amb l'Institut Menorquí d'Estudis, una addenda al conveni de col·laboració per a l'edició de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona de data 16 de juliol de 2002.
- El 22 de juny de 2017, amb l'Academia das Cièncias de Lisboa, un conveni de col·laboració científic i cultural.
- El 20 de juliol de 2017, amb la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida, l'addenda número 5, de concreció de l'annualitat del 2017, en virtut dels compromisos adquirits amb la signatura del conveni de cooperació per a la realització del projecte Corpus Literari Digital, dedicat a la preservació, difusió i estudi del patrimoni literari català.
- El 27 de juny de 2017, amb l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM), una addenda al conveni de col·laboració per a l'assessorament en temes de toponímia a la Comissió de Nomenclatura de l'ATM de data 6 d'abril de 2016.
- El 7 de juliol de 2017, amb la Fundació Bancària «La Caixa», un conveni de col·laboració per a la subvenció de les diverses activitats i de les accions de visibilitat de la Secció Filològica.

9. Fons d'art

Al llarg del curs 2016-2017, s'han produït els moviments següents en el fons d'art de l'IEC:

- Retirada dels tapissos flamencs del segle XVI, el 27 d'octubre de 2016
La Sala Prat de la Riba de l'IEC, antiga Sala d'Exposicions de la Biblioteca de Catalunya, hostatjava —aproximadament des del 1937/1942— quatre tapissos flamencs del segle XVI, adquirits per la Generalitat de Catalunya de l'època, els quals, quan aquesta institució va desaparèixer pel Decret de Nova Planta, van passar a mans de l'Audiència i, posteriorment, de la Diputació de Barcelona. Atès que actualment els tapissos estan en mal estat de conservació, deteriorats per les vicissituds històriques, el Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya hi aplicarà una conservació preventiva i els custodiarà. Són el tercer tapís de la sèrie «Els Triomfs de Petrarca» (*Triomf de la Mort sobre la Castedat*), i el segon, el tercer i el setè de la sèrie «Amors de Mercuri i Herse» (*Passeig de Mercuri i Herse, Mercuri aturat per Aglauros i Cambra nupcial d'Herse*). Un altre exemplar del grup, el primer de la seqüència (*Mercuri enamorat d'Herse*), es troba a la Biblioteca de Catalunya (fotografia 25).
- Donació a l'IEC de l'obra original titulada *Joan Fuster*, del pintor valencià Sento Masià, el 4 d'abril de 2017
Pintat l'any 2009 amb tècnica mixta, el quadre forma part d'una sèrie d'obres que Sento Masià ha creat com «un homenatge» a les persones que li han aportat alguna cosa, entre les quals hi ha, a més de Joan Fuster, Paco Ibáñez i Ovidi Montllor, entre d'altres. L'obra serà exposada a la nova seu de la Delegació de l'IEC a Castelló, situada a Menador Espai Cultural.

FOTOGRAFIA 25. Tècnics del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya retirant els tapissos de la Sala Prat de la Riba.

10. Llegats

Durant el curs 2016-2017, l'Institut d'Estudis Catalans ha rebut els llegats següents:

- De la doctora M. Teresa Ferrer i Mallol (1940-2017), membre de l'IEC des del 1992 i presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica durant el període 2006-2010, una donació econòmica que incrementa el Fons Ferrer i Mallol instaurat en vida de la doctora Ferrer.
- De la senyora Maria Teresa Asenjo Bernis, vídua del senyor Jordi Cervera Pino, que era fill del doctor Leandre Cervera i Astar (1891-1964), metge i veterinari membre de l'IEC des del 1946, un immoble situat al Vendrell i una donació econòmica.